Dosarul nr.3-1618/2022
2-22095190-12-3-04072022-1

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

27.11.2024 mun.Chişinău

Judecătoria Chişinău, sediul Centru,
în componență:
Preşedintele şedinţei, judecător Liudmila Holeviţcaia,
Grefier Cristina Verlan,

examinând în ședință de judecată publică acțiunea în contencios administrativ a reclamantei Societatea cu răspundere limitată ”Art-Granit” împotriva Serviciului vamal al Republicii Moldova privind anularea actului administrativ individual defavorabil și a deciziei adoptate în procedura prealabilă,

c o n s t a t ă:

Argumentele participanților la proces:

Reclamantă – Societatea cu răspundere limitată ”Art-Granit”, la data de 04 iulie 2022, s-a adresat în Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani cu cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova, prin care a solicitat: 1) anularea refuzului Serviciului Vamal al RM ***** din 23.06.2022 prin care s-a respins cererea prealabilă depusă de „Art-Granit”SRL; 2) anularea procesului - verbal de reverificare a declarațiilor vamale *****din 04.04.2022 emis de biroul Vamal Centru al Serviciului Vamal; 3) anularea deciziei de regularizare*****din 21.04.2022 emisă de Biroul Vamal Centru al Serviciului Vamal.

În argumentarea acțiunii a indicat reclamanta că, la data de 04.04.2022, Biroul Vamal Centru a emis procesul - verbal de reverificare a declarațiilor vamale *****din 04.04.2022 privind verificarea corectitudinii acordării tratamentului tarifar preferențial la „Art-Granit”SRL, iar la data de 21.04.2022 a emis decizia de regularizare*****din 21.04.2022 în privința „Art-Granit”SRL, prin care a dispus încasarea sumei de 161 133,61 lei din contul „Art-Granit”SRL. Reclamanta nu este de acord cu procesul - verbal de reverificare și cu decizia de regularizare nominalizate, le consideră neîntemeiate și pasibile de a fi anulate din următoarele considerente: conform Acordului de Asociere între Republica Moldova și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora (în continuare Acord), semnat la Bruxelles la 27 iunie 2014, mărfurile transportate între părțile semnatare importate în Republica Moldova din Uniunea Europeană, beneficiază de un tratament tarifar preferențial, dacă aceste mărfuri sunt originare din Uniunea Europeană.

Conform prevederile art.2 al Acordului „Cerințe generale în scopul punerii în aplicare a prezentului acord, se consideră că următoarele produse sunt originare dintr-o parte: a) produsele obținute în întregime în una dintre părți, în sensul articolului 4”.

Conform prevederilor art.15 al Acordului ”Produsele originare dintr-o parte beneficiază, la importul în cealaltă parte, de dispozițiile prezentului acord la prezentarea uneia dintre următoarele dovezi de origine: (a) un certificat de circulație a mărfurilor EUR.l, al cărui model este prezentat în anexa III la prezentul protocol”.

Conform prevederilor art.16 al Acordului „Autoritățile vamale care eliberează certificatele de circulație a mărfurilor EUR.l iau toate măsurile necesare pentru a verifica statutul de produse originare al mărfurilor și îndeplinirea celorlalte condiții prevăzute în prezentul protocol. În acest scop, acestea au dreptul să solicite orice dovadă și să efectueze orice verificare a conturilor exportatorului sau orice alt control pe care îl consideră adecvat. Autoritățile vamale trebuie, de asemenea, să se asigure că formularele menționate la alineatul (2) sunt completate în mod corespunzător. În special, acestea verifică dacă spațiul rezervat descrierii produselor a fost completat astfel încât să excludă orice posibilitate de adăugare frauduloasă.”

Conform alin.(1) al art.2, Titlu II, Apendicele 1 al Convenției Regionale cu privire la regulile de origine preferențiale pan-euro-mediteraneene (în continuare Convenția PEM), la care Republica Moldova este parte „în scopul punerii în aplicare a acordului relevant, se consideră următoarele produse originare dintr-o parte contractantă atunci când sunt exportate către o altă parte contractantă: (a) produsele obținute integral în partea contractantă.”

Conform alin.(l) al art.15, Titlu II al Convenției PEM „Atunci când sunt importate în alte părți contractante, produsele originare din una din părțile contractante beneficiază de dispozițiile acordurilor relevante prin prezentarea uneia dintre următoarele dovezi de origine: a) un certificat de circulație a mărfurilor EUR.l; b) un certificat de circulație a mărfurilor EUR-MED; c) în cazurile menționate la art.21 alin.(1), o declarație (denumită în continuare „declarație de origine” sau „declarație de origine EUR-MED”) întocmită de exportator pe o factură, un bon de livrare sau pe orice alt document comercial care descrie produsele în cauză suficient de detaliat pentru a putea fi identificate.

Astfel, conducându-se de prevederile Acordului de Asociere, Convenției PEM, precum și de prevederile Legii RM nr.1380 din 20.11.1997 cu privire la tariful vamal, ”Art-Granit”SRL a prezentat toate actele necesare și cerute de legislație, la importul mărfurilor pe parcursul perioadei supuse controlului (anii 2018-2020), iar informația indicată în procesul-verbal *****din 04.04.2022 pe care se întemeiază decizia de regularizare, este incompletă și eronată.

Ulterior, întru confirmare că mărfurile importate au fost originare din UE și odată ce au recepționat procesul - verbal de reverificare a declarațiilor vamale *****din 04.04.2022, a prezentat suplimentar către Biroul Vamal Centru și către Serviciul Vamal actele confirmative (declarații de origine emise de producători), care demonstrează că mărfurile importate în perioada de control, sunt originare din Uniunea Europeană și ”Art-Granit”SRL corect a beneficiat de tratament tarifar preferențial.

Așadar, indică că ”Art-Granit”SRL, la importul mărfurilor în perioada verificată, a beneficiat de preferințele acordate de legislația europeană și moldovenească și în special de Acordul de Asociere dintre RM și EU, Convenția PEM și Legea RM cu privire la tariful vamal.

Conform art.202^2 alin.(1) și (5) Cod vamal, ”Reverificarea declarației vamale se efectuează la oficiul organului vamal, este una dintre formele controlului ulterior și constă în verificarea, după acordarea liberului de vamă, a corectitudinii și caracterului complet al informațiilor furnizate într-o declarație vamală, precum și a existenței și conformității

documentelor justificative anexate la aceasta, necesare plasării mărfurilor într-o destinație vamală, a altor documente aferente operațiunilor verificate de care dispune organul vamal, alt organ cu atribuții de administrare fiscală sau alte instituții și persoane. în cazul depistării unor erori și/sau divergențe între informațiile din declarațiile vamale și cele din documentele verificate, ce conduc la apariția, modificarea și/sau anularea obligației vamale, organul vamal este obligat să comunice despre aceasta plătitorului vamal prin întocmirea procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale."

În corespundere cu prevederile art.127^{11} alin.(1) Cod vamal "Obligația vamală apare, atât la import cât și la export, și în următoarele cazuri: a) când, ulterior efectuării operațiunilor de vămuire și acordării liberului de vamă, se constată că informațiile cuprinse în declarația vamală au condus la stabilirea unei obligații vamale diminuate; b) când una ori mai multe condiții ce reglementau plasarea mărfurilor sub o destinație vamală nu au fost respectate; c) cînd stabilirea unui tratament tarifar favorabil, în funcție de destinația sau utilizarea finală a mărfurilor, nu era justificată la data acordării liberului de vamă; d) cînd lipsește informația, documentele sau/și persoana în gestiunea-căreia au fost înregistrate importuri ce au beneficiat de un tratament tarifar favorabil; e) cînd se emite sau se întocmește o dovadă de origine pentru mărfurile originare din Republica Moldova în sensul acordurilor de comerț liber, la căror producere au fost utilizate materiale neoriginare care nu au fost supuse taxelor vamale sau taxelor cu efect echivalent aplicabile, cu condiția că astfel de cerințe sânt prevăzute în aceste acorduri."

Iar potrivit prevederilor art.202^{7} alin.(2) Cod vamal, "(2) Organele vamale pot determina cuantumul obligației vamale, precum și decide asupra corectitudinii aplicării măsurilor de politică economică în baza informațiilor de care dispun în următoarele cazuri: a) lipsa sau ținerea neconformă a contabilității; b) persoana controlată nu prezintă integral sau prezintă parțial documentele luate la evidență și rapoartele corespunzătoare, conform termenelor din art.202^{5} alin.f); c) documentele solicitate au fost prezentate, însă conținutul sau starea acestora nu permite utilizarea lor; d) persoana controlată nu poate fi găsită la sediul juridic sau Ia subdiviziunile sale, e) obținerea rezultatelor cercetării (expertizei) de laborator a mărfurilor, prelevate în cadrul controlului ulterior; f) obținerea documentelor solicitate în cadrul unei cereri de asistență administrativă internațională.

Reieșind din prevederile citate, indică reclamanta că certificatele de origine EUR.l și declarațiile vamale prezentate de "Art-Granit"SRL în perioada de import a produselor indicate în procesul - verbal contestat și în decizia de regularizare, au fost verificate în modul corespunzător și acceptate de către organul vamal atât al României, cât și al Republicii Moldova, deoarece la momentul importului, "Art-Granit"SRL a prezentat toate documentele și informațiile referitoare la mărfurile importate, iar careva solicitări de a prezenta documente suplimentare din partea organului vamal nu au fost invocate nici până în prezent.

Așadar, în situația când autoritatea vamală a acordat liberul de vamă la import și nu a solicitat la momentul vămuirii, noi înscrisuri sau acte confirmative, nu pot fi întrunite condițiile pentru reverificarea declarațiilor vamale ulterioare, or, reverificarea declarațiilor vamale apare în cazul când după reverificarea declarației sau după controlul ulterior, rezultă că dispozițiile ce reglementează regimul vamal respectiv au fost aplicate în baza unor informații inexacte sau incomplete. Totuși, în cauza dată concretă, la prezentarea declarațiilor vamale de către "Art-Granit"SRL, nu au fost reflectate sau depistate careva informații inexacte sau incomplete de către organul vamal. Astfel, nu a existat nici un temei legal pentru efectuarea unei reverificări. Respectiv, observă că procesul - verbal contestat și decizia de regularizare, nu conțin un temei legal, care ar permite efectuarea unei astfel de reverificări. Subliniază că este absolut necesar un

temei legal, care ar permite efectuarea unei reverificări.

Pe lângă aceasta, se constată că reverificarea declarațiilor vamale ale ”Art-Granit”SRL a fost efectuată unilateral, fără înștiințarea reclamantei și fără solicitarea de la reclamanta a explicațiilor și/sau documentelor confirmative cu privință la circumstanțele indicate în procesul - verbal și decizia de regularizare întocmite de Biroului Vamal Centru. Astfel, Biroul Vamal Centru nu a ținut cont de prevederile art.202^3 și art.202^4 Cod vamal, care stipulează că drepturile persoanei controlate de a beneficia de o atitudine corectă și imparțială din partea organelor vamale la efectuarea controlului ulterior; dreptul să prezinte organului vamal explicații referitoare la obiectul controlului ulterior; dreptul să prezinte organului vamal informații, date, documente sub orice formă care confirmă corectitudinea calculării și achitării drepturilor de import; precum și de obligațiile organelor vamale de a trata respect și corectitudine declarantul, reprezentantul lui, alți participant la raporturile vamale și de a informa declarantul despre efectuarea controlului și despre drepturile și obligațiile ce-i revin declarantului.

Indică reclamanta că „Art-Granit”SRL a aflat despre reverificarea efectuată de Biroul Vamal Centru, doar în momentul când această reverificare s-a finisat prin emiterea procesului - verbal de reverificare a declarațiilor vamale din 04.04.2022. Astfel, Biroul Vamal Centru, nu a oferit nici o șansă „Art-Granit”SRL să-și prezinte poziția sa și actele confirmative a originii mărfurilor importate, încălcând astfel dreptul la apărare și la informare, precum și principiul echității și disponibilității.

Prin urmare, au fost încălcate drepturile „Art-Granit”SRL prin efectuarea de către Biroul Vamal Centru a unui control arbitrar, fără informarea persoanei controlate și fără solicitarea actelor, care ar demonstra că ”Art-Granit”SRL a beneficiat legal la importul mărfurilor de un tratament tarifar preferențial.

Atenționează asupra faptului că în procesul - verbal ce a stat la baza emiterii deciziei de regularizare, este indicat că controlul a fost efectuat în perioada ***** Pe când, concluziile indicate în procesul - verbal, se bazează pe scrisorile primite de la Autoritatea Vamală din România din data de 29.07.2020 și 06.04.2021. Este inexplicabil, cum un control a fost pornit la 21.03.2022, poate fi bazat pe răspunsurile Autorității vamale din România din anul 2020 și 2021, or, reiese cu certitudine că scrisorile Autorității vamale din România nu pot fi atribuite la controlul efectuat de Biroul Vamal Centru al RM în anul 2022 și nu se referă la această cauză. Așadar, Biroul Vamal Centru a emis un proces - verbal de reverificare, fără să cerceteze toate circumstanțele cauzei și fără ca să solicite informația necesară de la Autoritățile Vamale din România, la momentul efectuării controlului în anul 2022. Astfel, nu pot fi puse la baza unui control și a unei decizii, circumstanțe și acte/scrisori, care nu au fost obținute și examinate în interiorul și limita acestui control. Dacă controlul în cauză, a avut loc în perioada 21.03.2022 - 01.04.2022, atunci în aceasta perioadă și urma să fie solicitată poziția Autorității Vamale din România asupra circumstanțelor controlate/reverificate.

Mai mult decât atât, din răspunsurile Autorității Vamale din România, anexate la procesul - verbal contestat, nu reiese că „Art-Granit”SRL a beneficiat incorect de tratament tarifar preferențial, or, Autoritatea Vamala din România stipulează că, nu poate indica în răspunsul lor dacă produsele menționate, îndeplinesc regulile de origine preferențiale, fără să confirme sau să infirme dacă produsele indicate, întemeiat au beneficiat de tratament tarifar preferențial. Astfel, Biroul Vamal Centru al RM a făcut concluzii eronate și pripite, bazându-se pe răspunsuri neechivoce, primite de la Autoritatea Vamală din România în afara controlului efectuat, încă în anul 2020 și 2021, fără ca să verifice suplimentar circumstanțele cauzei și să solicite și poziția „Art-Granit”SRL.

În altă ordine de idei, indică că organul vamal nemotivat a dispus prin decizia sa, încasarea de la „Art-Granit”SRL, pe lângă plățile vamale și încasarea unor penalități. Indică că, în decizia organului vamal lipsește temeiul legal, care ar permite încasarea penalității, or, este de neînțeles din ce motive și după care formulă a fost calculată și încasată o oarecare penalitate și care este norma juridică concretă care permite organului vamal calcularea penalității în atare situații.

Reiterează că „Art-Granit”SRL a îndeplinit toate obligațiile sale vamale, a prezentat toată informația necesară la importul produselor menționate și s-a conformat întocmai cerințelor organului vamal. Pe când, penalitatea poate fi calculată doar în situațiile când declarantul/importatorul ar fi încălcat careva obligații ale sale, ceea ce nu este prezent în cazul dat, iar verificarea actelor de import este pusă în sarcina organului vamal, acesta fiind autoritate publică.

Pe lângă cele menționate, indică că „Art-Granit”SRL, la data de 18.04.2022 a depus în termen, la Biroul Vamal Centru și la Serviciul Vamal contestație împotriva procesului - verbal *****din 04.04.2022, care a stat la baza emiterii deciziei de regularizare. În pofida acestui fapt, decizia de regularizare a fost emisă fără ca organul vamal mai întâi să examineze contestațiile depuse.

Deja după recepționarea la data de 26.04.2022 a deciziei de regularizare*****din 21.04.2022 emisă de Biroul Vamal Centru ”Art-Granit”SRL a depus o cerere prealabilă (contestație) la data de 05.05.2022, cu respectarea termenului de 10 zile, prin care a prezentat repetat actele confirmative a originii mărfurilor importate și a solicitat anularea deciziei de regularizare.

Prin scrisoarea ***** din 03 iunie 2022, Serviciul Vamal a informat ”Art-Granit”SRL că prelungește termenul de examinare a contestației (cererii prealabile) cu 30 de zile din data expirării termenului inițial.

La data de 22 iunie 2022, Serviciul vamal a invitat ”Art-Granit”SRL la o ședință, pentru a examina cauza dată. Cu toate acestea, la ședința dată, Serviciul Vamal categoric a refuzat examinarea circumstanțelor cauzei și a actelor prezentate de către „Art-Granit”SRL și argumentelor invocate în cererea prealabilă, limitându-se doar la informarea „Art-Granit”SRL că nu are importanță ce acte/certificate/declarații de origine au fost sau vor fi prezentate, Serviciul Vamal va lăsa în vigoare decizia de regularizare, or, aceasta se bazează-pe răspunsurile primite de la Autoritatea Vamală din România din data de 29.07.2020 și 06.04.2021. Deci, Serviciul Vamal a invocat că chiar dacă ei sunt inițiatorii controlului și adoptă decizia finală, ei nu iau în considerație actele și argumentele prezentate de către „Art-Granit”SRL la adoptarea deciziei sale, ceea ce este eronat, or, este ridicol faptul că Serviciul Vamal al RM, care este inițiatorul reverificării și are putere de a lua decizia finală, se limitează doar la 2 scrisori primite de la Autoritatea Vamală din România, care au fost emise anterior efectuării controlului și nu ține cont de actele și poziția prezentată de „Art-Granit”SRL.

Consideră că, Serviciul Vamal al RM, are atribuții și este obligat să ia în considerație actele și argumentele prezentate de „Art-Granit”SRL, deoarece reclamanta a fost supusă controlului și este vizată direct în această cauză.

Ulterior, la data de 30 iunie 2022, în adresa „Art-Granit”SRL a parvenit refuzul ***** din 23.06.2022 a Serviciului Vamal, prin care reclamanta a fost informată că cererea prealabilă depusă a fost respinsă.

Totodată, atrage atenția că refuzul Serviciului Vamal nu răspunde nici la un argument prezentat de „Art-Granit”SRL și doar repetă textul procesului - verbal de reverificare a

declarațiilor vamale *****din 04.04.2022. Observă cu certitudine că Serviciul Vamal nici nu a verificat declarațiile de origine prezentate. În acest mod, Serviciul Vamal a ignorat scopul procedurii prealabile prevăzut de art.162 Cod administrativ al RM și nu a ținut cont de argumentele și actele prezentate de „Art-Granit”SRL.

În temeiul celor menționate supra și în conformitate cu prevederile art.art.172, 189, 191, 197, 203, 209, 211, 212, 214, 216, 218 - 230 Cod administrativ, art.art.5, 7, 27, 38, 94, 118, 166, 168 Cod de procedură civilă, „Art-Granit”SRL solicită admiterea acțiunii.

În cadrul ședințelor judecătorești reprezentantul reclamantei, avocatul Ion Briceac, împuternicit în baza mandatului avocațial seria MA*****din 22.11.2022, a susținut acțiunea în contencios administrativ în sensul formulat și a solicitat admiterea acesteia, reiterându-și argumentele expuse în scris.

Pârâtul – Serviciul Vamal al Republicii Moldova, nu a recunoscut acțiunea în contencios administrativ a reclamantei ”Art-Granit”SRL și a solicitat respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată.

În referința prezentată instanței(f.d.96-102) autoritatea publică vamală a invocat următoarele argumente întru respingerea acțiunii: Secția control ulterior, în baza Codului vamal nr.1149 - XIV din 20 iulie 2000, HG nr.1000 din 17.10.2018, a efectuat în perioada*****reverificarea declarațiilor vamale de import *****5 din 22.01.2018, ***** din 05.05.2018, ***** din 02.08.2018,***** din 22.10.2018, ***** din 26.10.2018, ***** din 14.12.2018, ***** din 21.12.2018, ***** din 19.02.2019, ***** din 11.03.2019,***** din 25.04.2019, *****din 01.07.2019, *****din 12.08.2019,***** din 30.08.2019, *****din 04.10.2019, ***** din 14.11.2019***** din 12.12.2019, ***** din 18.02.2020,***** din 09.03.2020,***** din 09.03.2020, *****din 07.04.2020, ***** din 21.05.2020, *****din 30.06.2020, ***** din 24.07.2020 și*****din 28.08.2020 privind verificarea corectitudinii acordării tratamentului tarifar preferențial(preferința 200), la „Art-Granit”SRL, Republica Moldova, mun.*****, str.Bălănescu***** cod poștal MD-2001, înregistrată la Agenția Servicii Publice cu codul fiscal nr.*****

În urma analizei declarațiilor vamale de import identificare supra, ce au beneficiat de tratamentul tarifar preferențial, *cod preferință - 200* în baza „Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, semnat la Bruxelles la 27.06.2014 și ratificat prin Legea nr.112 din 02.07.2014(Monitorul Oficial ***** din 18.07.2014), pentru produsele originare din Uniunea Europeană”, s-a constatat, că „Art-Granit”SRL a importat de la ”Artgranit”SRL, din România, mărfuri („plăci din piatră artificială șlefuite; dale din piatră artificială șlefuite; plăci din ceramică pentru acoperit pereții; oglinzi înrămate; pompe pentru lichide; mobilier din lemn; plăci din marmură pentru construcții; materiale de șlefuit; mastic siliconic”), cu valoarea statistică totală de 2477109,20 lei, beneficiind de scutirea achitării taxelor vamale în baza certificatelor de origine *****1 din 25.10.2018, *****din 26.06.2019, *****din 03.04.2020, ***** din 20.05.2020 și ***** din 22.07.2020 și a dovezilor de origine aplicate pe factură *****din 18.01.2018, *****in 03.05.2018,*****din 30.07.2018,***** din 18.10.2018, *****din 11.12.2018, *****din 27.12.2018, ***** din 15.02.2019,***** din 05.03.2019, ART***** din 21.04.2019, ***** din 05.08.2019, ***** din 27.08.2019, ***** din 30.09.2019, ART ***** din 12.11.2019, ART***** din 10.12.2019, ***** din 12.02.2020, ***** din 05.03.2020, *****din 25.06.2020 și ART ***** din 26.08.2020.

Conform prevederilor Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și

Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, semnat la Bruxelles la 27 iunie 2014, ratificat prin Legea nr.112 din 02.07.2014 (Monitorul Oficial ***** din 18.07.2014), la prezentarea dovezii de origine mărfurile importate în Republica Moldova din Uniunea Europeană, beneficiază de tratament tarifar preferențial.

Remarcă că, regulile de origine aplicabile în cadrul Acordului sus-menționat sunt cele prevăzute de Convenția regională cu privire la regulile de origine preferențiale pan-euro-mediteraneene (în continuare Convenția PEM), la care Republica Moldova a aderat prin Legea nr.111 din 28.05.2015.

Totodată, conform prevederilor art.19 alin.(1) al Legii Republicii Moldova nr.1380 din 20.11.1997 cu privire la tariful vamal, drept țară de origine a mărfii se consideră țara în care ea a fost obținută integral sau a fost supusă unei prelucrări suficiente conform criteriilor stabilite de lege sau de acordurile internaționale la care Republica Moldova este parte.

De asemenea, potrivit art.16 „Documente justificative pentru mărfuri folosite" din Notele explicative privind protocoalele Pan-Euro-Mediteraneene privind regulile de origine***** publicate în Jurnalul Oficial a Uniunii Europene *****din 17.04.2007, „dovada de origine poate fi eliberată și pentru mărfuri folosite sau pentru alte mărfuri în cazul în care, din cauza timpului considerabil scurs de la data producției sau importării până la data exportului, documentele justificative uzuale nu mai sunt disponibile, cu condiția ca: (c) să nu existe indicii că bunurile nu corespund cerințelor regulilor de origine".

Totodată, conform titlului VI „Metodele de cooperare administrativă" art.31 alin.(2) din Apendicele I la Convenția PEM: "Pentru a garanta o aplicare corectă a prezentei convenții, părțile contractante își acordă reciproc asistență, prin intermediul administrațiilor vamale competente, la verificarea autenticității certificatelor de circulație a mărfurilor EUR.1, precum și a exactității informațiilor furnizate în aceste documente.

Respectiv, aferent alegațiilor expuse de societatea reclamantă în cererea de chemare în judecată, în conformitate cu prevederile Protocolului II al Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, Serviciul Vamal al Republicii Moldova a solicitat efectuarea verificării ulterioare, de către Autoritatea Vamală a României, a certificatelor de origine *****1 din 25.10.2018, *****din 26.06.2019, *****din 03.04.2020, ***** din 20.05.2020 și ***** din 22.07.2020 și a dovezilor de origine aplicate pe factură *****din 18.01.2018, *****in 03.05.2018,*****din 30.07.2018,***** din 18.10.2018, *****din 11.12.2018, *****din 27.12.2018, ***** din 15.02.2019,***** din 05.03.2019, ART***** din 21.04.2019, ***** din 05.08.2019, ***** din 27.08.2019, ***** din 30.09.2019, ART ***** din 12.11.2019, ART***** din 10.12.2019, ***** din 12.02.2020, ***** din 05.03.2020, *****din 25.06.2020 și ART ***** din 26.08.2020.

Ca urmare, au fost recepționate răspunsurile Autorității Vamale a României: *****din 29.07.2020, prin care a fost comunicat faptul, că certificatul de circulație a mărfurilor *****1 din 25.10.2018 și dovezile de origine aplicate pe factură *****din 18.01.2018, *****in 03.05.2018,*****din 30.07.2018,***** din 18.10.2018, *****din 11.12.2018, *****din 27.12.2018, ***** din 15.02.2019 și***** din 05.03.2019 sunt autentice, însă, din motiv că exportatorul nu a prezentat documente care să probeze caracterul originar preferențial al mărfurilor exportate, Autoritatea Vamală a României nu poate confirma originea preferențială a bunurilor acoperite de certificatul de circulație și dovezile de origine aplicate pe factură, menționate supra, în conformitate cu prevederile Apendicelui I la Convenția PEM, astfel, se

constată că pentru mărfurile importate conform declarațiilor vamale de import ***** din 22.01.2018, ***** din 05.05.2018,***** ***** din 14.12.2018, ***** din 21.12.2018, ***** din 19.02.2019 și ***** din 11.03.2019, „Art-Granit”SRL a beneficiat neîntemeiat de tratamentul tarifar preferențial (preferința 200); ***** din 06.04.2021, prin care a fost comunicat faptul, că în urma analizei documentelor prezentate de exportatorul ”Artgranit”SRL din România, certificatele de circulație a mărfurilor EUR.1 *****din 26.06.2019, *****din 03.04.2020, ***** din 20.05.2020 și ***** din 22.07.2020 și dovezile de origine aplicate pe factură ART***** din 21.04.2019, ***** din 05.08.2019, ***** din 27.08.2019, ***** din 30.09.2019, ART ***** din 12.11.2019, ART***** din 10.12.2019, ***** din 12.02.2020, ***** din 05.03.2020, *****din 25.06.2020 și ART ***** din 26.08.2020 sunt autentice, mențiunile pe care le conțin sunt exacte, fiind astfel îndeplinite prevederile art.2 alin.(1) lit.a) privind definirea noțiunii de ”produse originare”(produse obținute integral în Uniune - Cehia, Italia, Spania, Germania) din Apendicele I la Convenția Regională cu privire la regulile de origine preferențiale pan-euro-mediteraneene, cu următoarele excepții: mărfurile importate ”mastic siliconic: mapesil - 14 buc.” și ”mașini de șlefuit; 1 buc.”, acoperite de certificatul de circulație EUR.1 ***** din 20.05.2020; factura de export ***** din 21.07.2020, sunt neoriginare; mărfurile importate ”scaune rotative cu înălțime reglabilă - 8 buc.”, acoperite de certificatul de circulație EUR.1 ***** din 22.07.2020 - factura de export ***** din 21.07.2020, sunt neoriginare, astfel, se constată că pentru mărfurile importate, conform declarațiilor vamale de import*****din 21.05.2020 art.3 și art.9 și ***** din 24.07.2020 art.4 „Art-Granit”SRL a beneficiat neîntemeiat de tratamentul tarifar preferențial (preferința 200).

Astfel, conform art.32 alin.(6) din Apendicele I a Convenției regionale cu privire la regulile de origine preferențiale pan-euro-mediteraneene “dacă există îndoieli justificate și în lipsa unui răspuns în termen de zece luni de la data cererii de verificare sau dacă răspunsul nu conține informații suficiente pentru a determina autenticitatea documentului respectiv sau originea reală a produselor, *autoritățile vamale solicitante refuză,* cu excepția unor circumstanțe excepționale, *acordarea tratamentului preferențial.*

Totodată art.26 alin.(3) Legea 1380/1997 cu privire la tariful vamal prevede: “mărfurile a căror origine nu este stabilită cu exactitate pot fi trecute peste frontiera vamală doar cu condiția achitării taxei vamale la cotele maxime ale tarifului vamal.”

Urmare celor expuse anterior, opinează că nu pot fi reținute argumentele societății reclamante din cererea de chemare în judecată, or, riscul de atribuire incorectă a tratamentului tarifar preferențial se adevereşte, astfel, conform răspunsurilor Autorității Vamale a României*****4 din 29.07.2020 și ***** din 06.04.2021, agentul economic „Art-Granit” SRL a beneficiat neîntemeiat de tratamentul tarifar preferențial (preferința 200), deoarece:

- pentru mărfurile importate conform declarațiilor vamale de import *****5 din 22.01.2018, ***** din 05.05.2018, ***** din 02.08.2018,***** din 22.10.2018, ***** din 26.10.2018, ***** din 14.12.2018, ***** din 21.12.2018, ***** din 19.02.2019 și ***** din 11.03.2019, exportatorul ”Artgranit”SRL din România **nu a prezentat documente care să probeze caracterul originar preferențial al mărfurilor exportate**, iar Autoritatea Vamală a Românei nu a putut confirma originea preferențială;

- și mărfurile importate conform declarațiilor vamale de import nr.***** din 21.05.2020 art.3 și art.9 și ***** din 24.07.2020 art.4, în urma analizei documentelor prezentate de exportatorul ”Artgranit”SRL din România, sunt neoriginare din Uniunea Europeană, în sensul prevederilor Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de

altă parte.

Conform Ordinului Serviciului Vamal ”Cu privire la formularul, modul de completare și utilizare a deciziei de regularizare” ***** din 31.07.2014, Monitorul Oficial *****din 29.08.2014, se indică expres cazurile când se va emite decizia de regularizare.

Astfel, conform pct.3) al Ordinului menționat decizia de regularizare, ca titlu executoriu, se va emite în următoarele cazuri: a)apariției obligației vamale în temeiul art.art.127, 127^2 - 127^{12} din Codul vamal, inclusiv în situația în care lipsește declarația vamală în detaliu, declarația sumară sau formularul tipizat TV-14; b) încheierii din oficiu a unui regim vamal suspensiv sau a exportului temporar, cu utilizarea garanției constituite la plasarea sub regimul vamal, inclusiv conform prevederilor pct.71(2) al Regulamentului de aplicare a destinațiilor vamale prevăzute de Codul vamal al Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1140 din 02.11.2005; c) constatărilor efectuate, pe parcursul derulării controlului ulterior prin audit post-vămuire și/sau reverificării declarației vamale, la finalizarea acestuia, sau în cadrul unui control repetat al acestuia; d) corectării erorilor de calcul, ca rezultat al verificărilor efectuate după validarea declarației vamale în detaliu și a erorilor comise într-o decizie de regularizare emisă anterior; e) recalculării obligației vamale ca rezultat al modificărilor în legislație cu acțiune retroactivă; f) anulării obligației vamale, ca rezultat al prezentării documentelor confirmative pentru aplicarea unui tratament tarifar favorabil sau preferențial; g) anulării obligației vamale, drept consecință a executării unei hotărâri de judecată sau de către Serviciul Vamal în urma examinării cererii prealabile (contestației) asupra unei decizii de regularizare; h) introducerii modificărilor în declarația vamală în detaliu, validată în sistemul informațional “ASYCUDA World”, ca rezultat al aprobării procesului-verbal de corecție; i) apariției obligației vamale ca rezultat al încheierii procedurii de amânare a determinării definitive a valorii în vamă; j) recalculării obligației vamale în baza cererii de restituire PA depuse de către titularul acordului de perfecționare activă, în conformitate cu prevederile Capitolului II, secțiunea 5, subsecțiunea 4, litera B din Regulamentul de aplicare a destinațiilor vamale prevăzute de Codul vamal al Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1140 din 02.11.2005.

Urmare celor relatate, în temeiul art.art.127^{11} alin.(1) lit.a), 127^{13}, 181^1, 202^2, 202^3 alin.(2) lit.e), 202^7 alin.(2) lit.f) din Codul vamal ***** din 20.07.2000, Legea 172 din 25.07.2014, pentru beneficierea neîntemeiată de tratamentul tarifar preferințial (preferința 200), a fost întocmită decizia de regularizare*****prin care au fost recalculate și încasate obligații vamale în sumă totală de 115972,65 lei (TV = 96643,84 lei și TVA = 19328,81 lei).

Suplimentar, tratează critic pct.20 din cererea de chemare în judecată, or, a fost calculată majorarea de întârziere, conform art.228 Cod fiscal al Republicii Moldova, ”Majorarea de întârziere (penalitatea) este o sumă calculată în funcție de cuantumul impozitului, taxei și de timpul scurs din ziua în care acestea trebuiau plătite, indiferent de faptul dacă au fost sau nu calculate la timp. Aplicarea de către Serviciul Fiscal de Stat sau alt organ abilitat a majorării de întârziere este obligatorie, independent de forma de constrângere. Majorarea de întârziere reprezintă o parte din obligația fiscală și se percepe în modul stabilit pentru impunerea fiscală.”

Mai mult ca atât și prevederile alin.(2^2) din art.129 Cod vamal al Republicii Moldova indică expres. ”Pentru sumele obligației vamale stabilite în procesul controlului ulterior sau în urma recalculării drepturilor de import și de export, majorarea de întârziere se calculează pentru perioada de când sumele obligațiilor vamale respective urmau să fie achitate și până la data stingerii acestora. Înscrierea în fișa de evidență a plătitorului vamal a majorării de întârziere calculate în procesul controlului ulterior sau ca rezultat al recalculării drepturilor de import și de export se efectuează în baza deciziei de regularizare.”

Urmare a constatărilor detaliate supra vis-a-vis de circumstanțele faptice ale cazului dedus judecării, argumentele expuse de către reclamantă precum că consideră procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale *****din 04.04.2022 și decizia de regularizare*****din 21.04.2022 neîntemeiate și pasibile de a fi anulate, sunt lipsite de substanță obiectivă, iar în urma reverificări, reieșind din cumulul probelor administrate, inspectorul Biroului Vamal Centru al Serviciului Vamal a examinat răspunsurile recepționate, materialele acumulate sub toate aspectele de fapt și de drept, în consecință consideră că decizia de regularizare*****din 21.04.2022 este legală și întemeiată.

În atare circumstanțe, nu poate fi reținut nici argumentul reclamantei din pct.24 din cererea de chemare în judecată, deoarece prin scrisoarea Serviciului Vamal***** din 24.03.2021 se explică de către organul ierarhic superior, conform titlului VI ”Metodele de cooperare administrativă”, art.31 alin.(2) din Apendicele I la Convenția PEM: ”pentru a garanta o aplicare corectă a prezentei convenții, părțile contractante își acordă reciproc asistență prin intermediul administrațiilor vamale competente, la verificarea autenticității certificatelor de circulație a mărfurilor EUR.1, precum și a exactității informațiilor furnizate în aceste documente”, în urma asistenței Autorității Vamale a României s-a stabilit că societatea reclamantă a beneficiat neîntemeiat de tratament tarifar preferențial.

Biroul Vamal Centru ține să mai menționeze și constatările Curții Constituționale din decizia ***** din 25 noiembrie 2019, (...) 26. Curtea reține că controlul ulterior prin reverificarea declarațiilor vamale are scopul să asigure că declarațiile vamale au fost completate în conformitate cu cerințele legale. 27. De asemenea, Curtea menționează că reverificarea declarațiilor vamale este prevăzută și în Regulamentul Uniunii Europene *****al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a Codului vamal al Uniunii, transpus în legislația națională în contextul executării angajamentelor asumate de Republica Moldova prin articolul 201 din Acordul de Asociere cu Uniunea Europeană. Astfel, articolul 48 din Regulamentul UE *****prevede că, în scopul controalelor vamale, autoritățile vamale pot verifica corectitudinea și caracterul complet al informațiilor furnizate într-o declarație vamală, o declarație de depozitare temporară, o declarație sumară de intrare, o declarație sumară de ieșire, o declarație de reexport sau o notificare de reexport, precum și existența, autenticitatea, corectitudinea și valabilitatea documentelor justificative, și pot examina contabilitatea declarantului și alte evidențe referitoare la operațiunile privind mărfurile în cauză sau la alte operațiuni comerciale anterioare sau ulterioare implicând aceste mărfuri după acordarea liberului de vamă.

Concomitent ține a menționa că, conform art.127^{11} alin.(1) lit.a) Cod vamal al RM, apariția obligației vamale are loc: ”când, ulterior efectuării operațiunilor de vămuire și acordării liberului de vamă, se constată că informațiile cuprinse în declarația vamală au condus la stabilirea unei obligații vamale diminuate”.

În baza celor expuse și luând în considerație, că biroul vamal este organ de drept al securității economice în sarcina căruia intră apărarea intereselor de stat, a pieței interne, acesta exercită controlul legalității importurilor/exporturilor în cadrul tranzacțiilor economice externe în strictă conformitate cu legislația Republicii Moldova, luptă împotriva încălcărilor vamale și asigură disciplina vamală, solicită respingerea acțiunii, considerând-o neîntemeiată.

În cadrul ședințelor de judecată, reprezentantul pârâtului, Bătrîncea Nicolae, împuternicit în baza procurii *****din 08.11.2024, a solicitat respingerea acțiunii, reiterându-și argumentele expuse în scris.

Aprecierea instanței:

Examinând acțiunea în contencios administrativ înaintată de SRL”Art-Granit”, studiind referința pârâtului, ascultând explicațiile ambelor părți, cercetând probele administrate la dosar în ansamblul şi interconexiunea lor în coraport cu normele legale aplicabile, instanța de judecată a ajuns la concluzia că, acțiunea în contencios administrativ înaintată de SRL”Art-Granit” împotriva Serviciului vamal al Republicii Moldova privind anularea actului administrativ individual defavorabil este admisibilă, întemeiată și pasibilă de admis, din următoarele considerente.

În conformitate cu art.17 din Codul administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

La fel, art.11 alin.(1) lit.a) Cod administrativ, prevede că actele administrative individuale pot fi: acte defavorabile - actele care impun destinatarilor lor, obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care respins în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat.

În speță, reclamantă SRL”Art-Granit” este destinatara actului administrativ individual contestat – deciziei de regularizare*****din 21.04.2022 și această decizie este defavorabilă pentru reclamant, deoarece impune achitarea unor obligații vamale, precum și a penalităților calculate.

Prin urmare, acțiunea în contencios administrativ promovată de către reclamanta SRL”Art-Granit”, este admisibilă în baza temeiului prevăzut de art.207 alin.(2) lit.e) Cod administrativ.

Art.20 Cod administrativ, statuează că, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Potrivit art.189 alin.(1) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Iar, potrivit art.206 alin.(1) lit.a) Cod administrativ, o acțiune în contenciosul administrativ poate fi depusă pentru: anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acţiune în contestare).

Art.208 alin.(1) Cod administrativ, până la înaintarea acţiunii în contencios administrativ se va respecta procedura prealabilă, cu excepţiile prevăzute de lege.

Se constată că, adresarea în judecată a fost precedată de adresarea reclamantei către Serviciul vamal al Republicii Moldova cu cerere prealabilă, prin care reclamanta a solicitat, pe cale extrajudiară, anularea deciziei de regularizare*****din 21.04.2022.

Prin decizia adoptată în procedura prealabilă ***** din 23.06.2022, Serviciul vamal al Republicii Moldova a respins cererea prealabilă ca neîntemeiată.

Art.209 alin.(1) lit.a) Cod administrativ, acţiunea în contestare şi acţiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluţionarea acesteia.

Instanța constată că reclamanta SRL”Art-Granit” și-a realizat dreptul său la acțiune în interiorul termenului de 30 de zile prevăzut de art.209 alin.(1) lit.a) Cod administrativ, or, decizia adoptată în procedura prealabilă este emisă la 23.06.2022, iar reclamantul a depus acțiunea în contencios administrativ la 04.07.2022.

Prin urmare, analizând circumstanțele speței în coraport cu normele legale refetitoare la admisibilitatea acțiunii în contencios administrativ, instanța de judecată constată că reclamanta SRL"Art-Granit" este destinatara actului administrativ individual defavorabil, a respectat procedura prealabilă, și-a realizat dreptului său la acțiune în interiorul termenului prevăzut de lege, respectiv, temei de declarare a acțiunii ca fiind inadmisibilă pe motive de tardivitate sau nerespectare a procedurii prealabile, precum și lipsa dreptului vătămat, nu există - ceea ce condiționează soluționarea fondului cauzei.

Obiect al examinării prezentei cauze în ordinea contenciosului administrativ îl constituie verificarea legalității actului administrativ individual defavorabil – deciziei de regularizare*****din 21.04.2022 și a procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale *****din 04.04.2022 ca operațiune administrativă, care se contestă concomitent cu actul administrativ(art.15 alin.(2) Cod administrativ) și a deciziei adoptate în procedură prealabilă ***** din 23.06.2022, prin care cererea prealabilă a fost respinsă.

Noțiunea de „act administrativ" este reglementată în legislația națională, cât și în Rezoluția (77) 31 Cu privire la protecția individului față de actele autorităților administrative, adoptată de Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei la 28 septembrie 1997, statuează că, actul administrativ este o manifestare juridică unilaterală de voință, cu caracter normativ sau individual, din partea unei autorități publice în vederea organizării executării sau executării în concret a legii, actul administrativ desemnează orice măsuri individuale sau decizii luate în cadrul exercitării autorității publice, susceptibile de a afecta direct drepturile, libertățile sau interesele persoanelor fizice sau juridice și care nu este un act îndeplinit în cadrul exercitării unei funcții judiciare.

Controlul judecătoresc al legalității actelor administrative, presupune apărarea drepturilor și intereselor legitime ale justiţiabililor, împotriva abuzurilor administrației publice, în condițiile Codului administrativ. Acest control se înfăptuiește de către instanțele de judecată în condițiile legii privind organizarea judecătorească. Întru elucidarea subiectului privind realizarea controlului judecătoresc se impune conceptul competenței, în baza căruia se realizează respectivul control. Pornind de la scopul primordial al instituției contenciosului administrativ care este prestabilit de legiuitor și care presupune contracararea abuzurilor și exceselor de putere ale autorităților publice, apărarea drepturilor persoanei în spiritul legii, ordonarea activității autorităților publice, asigurarea ordinii de drept. Și reieșind din dreptul subiectiv al subiectului afectat, care la fel a fost predeterminat de legiuitorul și care a fost formulat astfel - orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

Conform prevederile art.2 al Acordului „Cerințe generale în scopul punerii în aplicare a prezentului acord, se consideră că următoarele produse sunt originare dintr-o parte: a) produsele obținute în întregime în una dintre părți, în sensul articolului 4".

Conform prevederilor art.15 al Acordului "Produsele originare dintr-o parte beneficiază, la importul în cealaltă parte, de dispozițiile prezentului acord la prezentarea uneia dintre următoarele dovezi de origine: (a) un certificat de circulație a mărfurilor EUR.l, al cărui model este prezentat în anexa III la prezentul protocol".

Conform prevederilor art.16 al Acordului „Autoritățile vamale care eliberează certificatele de circulație a mărfurilor EUR.l iau toate măsurile necesare pentru a verifica statutul de produse originare al mărfurilor și îndeplinirea celorlalte condiții prevăzute în prezentul protocol. În acest

scop, acestea au dreptul să solicite orice dovadă și să efectueze orice verificare a conturilor exportatorului sau orice alt control pe care îl consideră adecvat. Autoritățile vamale trebuie, de asemenea, să se asigure că formularele menționate la alineatul (2) sunt completate în mod corespunzător. În special, acestea verifică dacă spațiul rezervat descrierii produselor a fost completat astfel încât să excludă orice posibilitate de adăugare frauduloasă."

Conform alin.(1) al art.2, Titlu II, Apendicele 1 al Convenției Regionale cu privire la regulile de origine preferențiale pan-euro-mediteraneene (în continuare Convenția PEM), la care Republica Moldova este parte „în scopul punerii în aplicare a acordului relevant, se consideră următoarele produse originare dintr-o parte contractantă atunci când sunt exportate către o altă parte contractantă: (a) produsele obținute integral în partea contractantă."

Conform alin.(l) al art.15, Titlu II al Convenției PEM „Atunci când sunt importate în alte părți contractante, produsele originare din una din părțile contractante beneficiază de dispozițiile acordurilor relevante prin prezentarea uneia dintre următoarele dovezi de origine: a) un certificat de circulație a mărfurilor EUR.l; b) un certificat de circulație a mărfurilor EUR-MED; c) în cazurile menționate la art.21 alin.(1), o declarație (denumită în continuare „declarație de origine" sau „declarație de origine EUR-MED") întocmită de exportator pe o factură, un bon de livrare sau pe orice alt document comercial care descrie produsele în cauză suficient de detaliat pentru a putea fi identificate.

Conform art.202^{2} alin.(1) și (5) Cod vamal, "Reverificarea declarației vamale se efectuează la oficiul organului vamal, este una dintre formele controlului ulterior și constă în verificarea, după acordarea liberului de vamă, a corectitudinii și caracterului complet al informațiilor furnizate într-o declarație vamală, precum și a existenței și conformității documentelor justificative anexate la aceasta, necesare plasării mărfurilor într-o destinație vamală, a altor documente aferente operațiunilor verificate de care dispune organul vamal, alt organ cu atribuții de administrare fiscală sau alte instituții și persoane. în cazul depistării unor erori și/sau divergențe între informațiile din declarațiile vamale și cele din documentele verificate, ce conduc la apariția, modificarea și/sau anularea obligației vamale, organul vamal este obligat să comunice despre aceasta plătitorului vamal prin întocmirea procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale."

În corespundere cu prevederile art.127^{11} alin.(1) Cod vamal "Obligația vamală apare, atât la import cât și la export, și în următoarele cazuri: a) când, ulterior efectuării operațiunilor de vămuire și acordării liberului de vamă, se constată că informațiile cuprinse în declarația vamală au condus la stabilirea unei obligații vamale diminuate; b) când una ori mai multe condiții ce reglementau plasarea mărfurilor sub o destinație vamală nu au fost respectate; c) cînd stabilirea unui tratament tarifar favorabil, în funcție de destinația sau utilizarea finală a mărfurilor, nu era justificată la data acordării liberului de vamă; d) cînd lipsește informația, documentele sau/și persoana în gestiunea-căreia au fost înregistrate importuri ce au beneficiat de un tratament tarifar favorabil; e) cînd se emite sau se întocmește o dovadă de origine pentru mărfurile originare din Republica Moldova în sensul acordurilor de comerț liber, la căror producere au fost utilizate materiale neoriginare care nu au fost supuse taxelor vamale sau taxelor cu efect echivalent aplicabile, cu condiția că astfel de cerințe sânt prevăzute în aceste acorduri."

Iar potrivit prevederilor art.202^{7} alin.(2) Cod vamal, "(2) Organele vamale pot determina cuantumul obligației vamale, precum și decide asupra corectitudinii aplicării măsurilor de politică economică în baza informațiilor de care dispun în următoarele cazuri: a) lipsa sau ținerea neconformă a contabilității; b) persoana controlată nu prezintă integral sau prezintă parțial documentele luate la evidență și rapoartele corespunzătoare, conform termenelor din art.202^{5}

alin.f); c) documentele solicitate au fost prezentate, însă conținutul sau starea acestora nu permite utilizarea lor; d) persoana controlată nu poate fi găsită la sediul juridic sau Ia subdiviziunile sale, e) obținerea rezultatelor cercetării (expertizei) de laborator a mărfurilor, prelevate în cadrul controlului ulterior; f) obținerea documentelor solicitate în cadrul unei cereri de asistență administrativă internațională.

Starea de fapt stabilită în cadrul examinării pricinii, după cronologia apariției circumstanțelor importante pentru soluționarea fondului cauzei, poate fi rezumată în felul următor:

Reclamanta SRL"Art-Granit" este o societate comercială, înregistrată în anul 2009 cu scop lucrativ, unul din genurile de activitate a căreia este – tăierea, fasonarea și finisarea pietrei.

În anul 2020, reclamanta SRL"Art-Granit" a importat marfa potrivit declarațiilor vamale *****5 din 22.01.2018, ***** din 05.05.2018, ***** din 02.08.2018,***** din 22.10.2018, ***** din 26.10.2018, ***** din 14.12.2018, ***** din 21.12.2018, ***** din 19.02.2019, ***** din 11.03.2019,***** din 25.04.2019, *****din 01.07.2019, *****din 12.08.2019,***** din 30.08.2019, *****din 04.10.2019, ***** din 14.11.2019***** din 12.12.2019, ***** din 18.02.2020,***** din 09.03.2020,***** din 09.03.2020, *****din 07.04.2020, ***** din 21.05.2020, *****din 30.06.2020, ***** din 24.07.2020 și*****din 28.08.2020, beneficiind de tratamentul tarifar preferențial(preferința 200).

Prin procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale *****din 04.04.2022, reprezentantul autorității vamale a stabilit că, SRL"Art-Granit" a beneficiat neîntemeiat de tratamentul tarifar preferențial și urmează a fi întocmită decizia de regularizare, prin care se vor recalcula obligații vamale în sumă de 115972,65 lei, precum și majorări de întârziere.

Așa cum a indicat pârâtul în procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale *****din 04.04.2022, concluziile privind caracterul neoriginar al mărfii se bazează pe două răspunsuri ale autorităților vamale din România – Agenția Națională de Administrare Fiscală(în continuare, ANAF), anexate la materialele cauzei – f.d.20 verso – 22, și anume răspunsul ***** din 29.07.2020 și răspunsul ***** din 06.04.2021.

Iar prin decizia de regularizare*****din 21.04.2022, pe motiv că a beneficiat neîntemeiat de tratament tarifar preferențial, reclamantului i s-a impus spre plată suma de 161133,61 lei, inclusiv penalități.

Contrar prevederilor art.69 Cod administrativ nu există nici un act procesual de inițiere a procedurii administrative, însă pe foia de titlu a dosarului de reverificare, se indică că data începerii este data de 21.03.2022, data care figurează și în procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale din 04.04.2022, în care se indică că controlul a fost efectuat în perioada:*****

În cadrul dezbaterilor judiciare, autoritatea publică pârâtă nu a oferit explicații plauzibile care ar explica cum și în baza căruia temei legal, autoritatea vamală a pus la baza declanșării din oficiu, a unei proceduri la 21.03.2022, probele datele cu 29.07.2020 și, respectiv, 06.04.2021.

Această incertitudine, nefiind înlăturată de către autoritatea vamală în cadrul dezbaterilor judiciare, nu permite instanței de judecată nici să se convingă că reclamantul a respectat termenul în interiorului căruia urma a fi realizată și finalizată a procedură administrativă, prevăzut de art.60 alin.(1), (5) Cod administrativ, care instituie un termen de 30 de zile, iar în cazuri excepționale – nu mai mult de 90 de zile.

La fel, autoritatea vamală nu a oferit nici o explicație care ar justifica, nerespectarea drepturilor SRL"Art-Granit", protejate de art.art.70, 94 Cod administrativ, prin ce a încălcat dreptul reclamantei de a prezenta probe în apărarea sa, deși a emis un act defavorabil

reclamantei, ceea ce contravine principiilor fundamentale ale dreptului administrativ.

Se mai reține că, în răspunsul din 29.07.2020(f.d.20 verso), ANAF România a indicat că, certificatul de circulație a mărfurilor *****1 și declarațiile de origine pe facturile indicate, sunt autentice. În ceea ce privește originea bunurilor acoperite de certificatul de circulație a mărfurilor EUR.1 *****și declarațiile de origine pe facturile indicate, autoritatea vamală din România nu poate indica în răspunsul său dacă aceste produse îndeplinesc regulile de origine preferențială pan-euro-mediteraneene în sensul prevederilor Apendicelui I la Convenția regională cu privire la regulile de origine preferențiale pan-euro-mediteraneene, întrucât exportatorul mărfurilor nu a prezentat toate documentele și informațiile necesare în susținerea originii declarate.

Respectiv, instanța de judecată conchide că autoritatea vamală din Republica Moldova, nu putea să impună reclamantei spre plată obligații vamale suplimentare, bazându-se doar pe faptul că autoritățile vamale din România nu pot prezenta informațiile solicitate. Or, pentru a fi impuse obligații vamale suplimentare, post-faptum și mult ca atât, aplicarea sancțiunilor pecuniare, autoritatea vamală nu putea să se bazeze doar pe presupuneri, ci urma să obțină probe certe, clare și solide care demonstrează că reclamantul a încălcat regulile de importate a mărfii și a beneficiat neîntemeiat de tratament tarifar preferențial.

Art.16 Cod administrativ prevede: (1) Dreptul discreţionar al autorităţii publice reprezintă posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluţii posibile corespunzătoare scopului legii atunci cînd aplică o dispoziţie legală. (2) Exercitarea dreptului discreţionar nu permite desfăşurarea unei activităţi administrative arbitrare

Art.137 Cod administrativ prevede: (1) În exercitarea dreptului discreţionar atribuit, autorităţile publice trebuie să acţioneze cu bună-credinţă în limitele legal stabilite şi cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul. (2) Dacă autoritatea publică poate decide discreţionar şi doar una din mai multe consecinţe juridice este legală, atunci dreptul discreţionar al autorităţii publice se reduce la alegerea consecinţei juridice/soluţiei legale. (3) Stările de fapt identice în esenţă se tratează identic. O tratare neidentică a două stări de fapt identice se admite numai dacă există un motiv obiectiv. (4) Dacă într-un caz autoritatea publică şi-a exercitat dreptul discreţionar într-un anumit mod, atunci în cazuri similare ea este obligată să îşi exercite dreptul discreţionar în acelaşi mod. Această regulă nu se aplică dacă autoritatea publică intenţionează să îşi schimbe în viitor practica de exercitare a dreptului discreţionar în cazuri similare.

Art.225 alin.alin.(1), (2) Cod administrativ prevede: (1) Instanţa de judecată nu este competentă să se pronunţe asupra oportunităţii unui act administrativ. (2) Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreţionar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) şi-a exercitat dreptul discreţionar; b) a luat în considerare toate faptele relevante; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreţionar; d) şi-a exercitat dreptul discreţionar conform scopului acordat prin lege.

Bazându-se pe prevederile normelor legale precitate, instanțe de judecată concluzionează că autoritatea publică pârâtă a depășit limitele dreptului său discreționar, deoarece nu a luat în considerație toate faptele relevante și și-a exercitat dreptul său discreționar contrar scopului acordat prin lege. Or, în speță, scopul Legii este de a facilita activitatea reclamantei, acordând acestuia dreptul de e beneficia de tratament tarifar preferențial, impunând anumite condiții, în speță: condițiile impuse de legiuitor au fost respectate de către reclamantă SRL”Art-Granit” – ea a prezentat certificatele de circulație a mărfurilor EUR.1 și probe care confirmă originea bunurilor acoperite de respectivele certificate. Iar în cazul în care urmare a reverificării declaraților vamale, organului vamal i-au apărut careva suspiciuni, ultimul avea obligație legală

să probeze în mod clar și cert temeiul pentru care sunt impuse spre plată obligații vamale suplimentare, or, în lipsa unor astfel de probe decizia de regularizare este de natură să încalce dreptul reclamantei de proprietate, protejat de art.1 Protocolul 1 CEDO, în sensul autonom al termenului ”bun” în accepțiunea CtEDO.

Prin urmare, instanța de judecată conchide și asupra ilegalității formale(procesuale) și asupra ilegalității substanțiale(materiale) a actului administrativ contestat.

Potrivit art.224 alin.(1) lit.a) Cod administrativ, examinînd acţiunea în contencios administrativ în fond, instanţa de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri: în baza unei acţiuni în contestare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual, precum şi o eventuală decizie de soluţionare a cererii prealabile, dacă acestea sînt ilegale şi prin ele reclamantul este vătămat în drepturile sale.

În temeiul prevederilor art.art.224 alin.(1) lit.b), 232 din Codul administrativ al Republicii Moldova, art.art.239-241 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, instanța de judecată,

H O T Ă R Ă Ş T E:

Acțiunea în contencios administrativ a reclamantei Societatea cu răspundere limitată ”Art-Granit” împotriva Serviciului vamal al Republicii Moldova privind anularea actului administrativ individual defavorabil și a deciziei adoptate în procedura prealabilă, se admite.

Se anulează *operațiunea administrativă* – procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale *****din 04.04.2022 și *actul administrativ individual defavorabil* – decizia de regularizare*****din 21.04.2022 și *decizia adoptată în procedura prealabilă* – ***** din 23.06.2022.

Hotărârea cu drept de apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile de la pronunţarea dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău, sediul Centru (adresa: mun.Chișinău, bd.Ștefan cel Mare și Sfânt, nr.162).

Judecător Liudmila Holeviţcaia